

SJÚKRAHÚSIÐ Á AKUREYRI
AKUREYRI HOSPITAL

ÁRSRIT 2020

www.sak.is

Fylgt úr hlaði: Óvenjulegt ár í sögu sjúkrahússins.....	4
Þættir úr starfseminni.....	6
Hlutverk og framtíðarsýn.....	18
Tölulegar upplýsingar.....	20
Skipurit.....	26
Stjórnendur.....	28
Ársreikningur 2020.....	30

Sjúkrahúsið á Akureyri

Ársrit 2020

Útgefandi: Sjúkrahúsið á Akureyri, maí 2021
Ábyrgðarmaður: Bjarni Jónasson, forstjóri
Umsjón og textagerð: Sjúkrahúsið á Akureyri & FREMRI Almannatengls
Umbrot: Eva Björg Óskarsdóttir - Ingveldur Tryggva Petreudóttir
Prófarkalestur: FREMRI Almannatengls
Ljósmyndir: Sjúkrahúsið á Akureyri

Óvenjulegt ár í sögu sjúkrahússins

Árið 2020 var eflaust óvenjulegasta árið í sögu Sjúkrahússins á Akureyri og forvera þess frá upphafi. Meginástæðan er Covid-19 faraldurinn sem skall á hér í mars. Undirbúningur komu hans hófst undir lok janúar í samráði og samvinnu við heilbrigðisyfirvöld, almannavarnir, ráðuneyti, aðrar heilbrigðisstofnanir og starfsmenn. Það kom fljótt í ljós að þær viðbragðsáætlanir sem við áttum voru ekki miðaðar við að taka á langvarandi faraldri, hvað þá svo víðtækum sem raun ber vitni. Við ákváðum því að setja á stofn sérstaka viðbragðsstjórn til að takast á við faraldurinn og þær miklu áskoranir sem við stóðum frammi fyrir. Verkefnið sem leysa þurfti var þríþætt, þ.e. að veita nauðsynlega sjúkrahúspjónustu, að taka á móti þeim Covid-19 sjúklingum sem þyrftu á sjúkrahúsvist að halda og að sjá til þess að mönnun og aðföng væru nægjanleg til að sinna þessum verkefnum. Þetta kallaði m.a. á öflugar sýkingavarnir fyrir sjúklinga og starfsfólk.

Til að sinna Covid-19 smituðum var sett upp sérstök legudeild og einnig var opnuð sérstök göngudeild sem vann í nánú samstarfi við Covid-19 göngudeild Landspítala. Vel gekk að sinna þeim sjúklingum sem þurftu á sjúkrahúspjónustu að halda. Í desember 2020 urðu þáttaskil í baráttunni við veiruna norðan heiða þegar SAK hóf að greina Covid-19 sýni. Undirbúningurinn var langur og strangur en setja þurfti upp sýkla- og veirufræðideild með nauðsynlegum búnaði, rétttri þjálfun starfsmanna og formlegu leyfi til að greina tilkynningaskylda sjúkdóma.

Áhrifin á aðra starfsemi voru mikil þegar toppar komu í faraldurinn, m.a. þar sem valaðgerðum á skurðstofum var tvívegis frestað tímabundið og starfsemi dag- og göngudeilda raskaðist. Áhrif til til lengingar á biðlistum og biðtíma voru óhjákvæmileg en almennt gekk þó vel að veita nauðsynlega bráðapjónustu. Von mín er sú að unnt verði að halda úti eðlilegri starfsemi þegar líður á árið 2021. Virkar sóttvarnir og bólusetning gefa tilefni til bjartsýni í þeim efnum.

En „fátt er svo með öllu illt að ekki boði nokkuð gott“, var eitt sinn skrifað. Það eru orð að sönnu því baráttan við Covid-veiruna skilaði okkur fram á fjölmörgum sviðum. Þær aðgerðir sem ráðist hefur verið í á undanförunum árum varðandi öryggis- og gæðamál vegna gæðavottana sjúkrahússins skiluðu sér í því að sjúkrahúsið var betur í stakk búið en ella til að takast á við þessa miklu áskorun.

Þegar mikið liggur við og reynir á, endurspeglast þau gildi sem liggja til grundavallar starfi okkar hér. Baráttan við Covid-19 endurspeglar gildin okkar ÖRYGGI, SAMVINNA, FRAMSÆKNI vel. Eins og áður var lyklatríði að tryggja öryggi sjúklinga og starfsmanna með skýrum leiðbeiningum, viðeigandi hlífðarbúnaði, sóttvörnum, umhyggju og virðingu. Með samvinnu og samstilltu átaki settum við upp sérstaka legudeild, göngudeild og þverfaglegt viðbragðsteymi og lítum á þær áskoranir sem upp koma sem tækifæri til að sækja fram með nýjar leiðir til að veita þjónustu.

Í faraldurinum jókst samvinna og samráð innan heilbrigðiskerfisins til muna, öllum til hagsbóta. Sú samvinna mun halda áfram. Við sáum einnig stórstígar framfarir í notkun upplýsingatækni innan heilbrigðisþjónustunnar m.a. til að leysa verkefni í sýnatökum og PCR-greiningum. Þá var einnig mikil framþróun nýtingu rafrænna lausna innan SAK. Lærdómurinn sem við drögum af því sem gerðist á liðnu ári á eftir að verða okkur veganesti til nýrrar nálgunar í að veita þjónustu og skipuleggja verkefni og starfsemi á nánast öllum sviðum. Við höldum ótrauð áfram að nýta tæknina og styrkja innviði með gæðastarfi og efla samstarf og samvinnu. Á dögum tók sjúkrahúsið ásamt fleirum þátt í stofnun heilbrigðis- og velferðaklasa. Verkefni klasans er að leiða saman hagaðila í opinbera geiranum, einkafyrirtækjum og vísindasamfélaginu til þess að nýta og þróa lausnir til nýsköpunar í að veita heilbrigðis- og velferðarþjónustu á komandi árum. Jafnframt þessu eru unnið ötullega að eflingu vísindastarfs. Af þessu öllu sést að Sjúkrahúsið á Akureyri er í sóknarhug.

Samfélagið metur það sem vel er gert og það endurspeglast í mikilli velvild og hlýhug til starfsemi Sjúkrahússins á Akureyri. Hollvinir sjúkrahússins og aðrir velunnarar komu færandi hendi á árinu, líkt og jafnan áður, með alls kyns búnað sem gerir okkur enn betur kleift að sinna þeim sem þurfa á þjónustu sjúkrahússins að halda. Það er ekki síður ánægjulegt að sjá niðurstöður úr könnun Gallup þar sem íbúar á Norður- og Austurlandi eru spurðir um traust til Sjúkrahússins á Akureyri og viðhorf til þjónustu þess. Skemmst er frá því að segja að 90% íbúanna bera mikið traust til Sjúkrahússins á Akureyri og 95% þeirra sem höfðu nýtt sér þjónustuna sl. 12 mánuði voru ánægðir með hana. Þetta er ívið betri niðurstaða en fyrir ári þegar sama könnun var lögð fyrir. Þegar horft er til trausts stofnana sem Gallup mælir í þjóðarpól sínum skorar Sjúkrahúsið á Akureyri hæst. Þetta er frábær vitnisburður um það góða starf sem hér er unnið.

Ég vil þakka samfélaginu hlýhuginn, samstöðuna og stuðninginn sem birtist okkur í ótal myndum. Ég vil þakka þeim sjúklingum biðlundina sem hafa þurft að bíða eftir að fá þjónustu. Ég vil þakka skilning þeirra aðstandenda sem ekki hafa getað heimsótt eða fylgt ástvinum sínum á sjúkrahúsið. Síðast en ekki síst vil ég þakka stjórnendum og starfsmönnum sjúkrahússins sem hafa lagt sig alla fram í að breyta starfsemi þannig að hægt væri að taka á móti og sinna Covid-19 smituðum einstaklingum ásamt því að halda úti annarri nauðsynlegri þjónustu. Samstillt átak skilar okkur í mark og gerir okkur kleift að sækja fram af fullum krafti.

Bjarni Jónasson, forstjóri

Frá 1. nóvember 1927 hefur verið rekin heilsutengd starfsemi í Kristnesi. Í upphafi var þar rekið berklahæli en í kringum 1960 hafði dregið verulega úr berklaveikinni þannig að berklasjúklingum fækkaði en hjúkrunarsjúklingum fjölgaði. Síðasti berklasjúklingurinn útskrifaðist í september 1976 og í framhaldi af því ákvað þáverandi heilbrigðisráðherra að gera Kristneshæli að hjúkrunar- og endurhæfingarspítala. Það ferli tók um 15 ár.

Árið 1993 var rekstur Kristnesspítala sameinaður Fjórðungssjúkrahúsinu á Akureyri (FSA) sem nú er Sjúkrahúsið á Akureyri (SAK). Tveimur árum síðar hófst starfsemi öldrunarlækningadeildar og árið 1996 var tekin í notkun mjög fullkomin aðstaða til iðjubjálfunar.

Starfsemi á Kristnesspítala hefur þróast í áranna rás og í dag fer þar fram þverfagleg meðferð á sviði endurhæfingar- og öldrunarlækninga. Legurými eru ýmist á 5 eða 7 daga deild en þjónusta er einnig veitt á dag- og göngudeild. Unnið er að settum meðferðarmarkmiðum með heilsfarsmati, fræðslu og þjálfun í samvinnu við sjúklinga og fjölskyldur þeirra.

Þjálfunarlaugin í Kristnesi markaði þáttaskil

Árið 2000 var formlega tekin í notkun þjálfunarlaug í Kristnesi en laugin var reist fyrir tilstuðlan Lionshreyfingarinnar. Þetta var mikil framkvæmd á sínum tíma og fjársöfnun til að standa straum af kostnaðinum stóð yfir í um 6 ár. Þjálfunarlaugin markaði þáttaskil í sögu Kristnesspítala sem og endurhæfingar á starfssvæði sjúkrahússins. Í tilefni þess að 20 ár eru liðin frá vígslu laugarinnar verður saga hennar rifjuð upp í stuttu máli.

Eitt brýnasta verkefnið

Nýbygging þjálfunarlaugar í Kristnesi var eitt af brýnustu framkvæmdaverkefnum FSA, forvera SAK, eftir að sjúkrahúsið tók við rekstri Kristnesspítala árið 1993. Sundlaugarrýmið var þá þegar til staðar í viðbyggingu við elsta hluta Kristnesspítala en hönnun og undirbúningur skammt á veg komin. Stóra málið var svo algerlega óleyst, þ.e. hvernig ætti að fjármagna þessa miklu framkvæmd, því fyrir lá að ekki fengist fjármagn til framkvæmdanna úr ríkissjóði á allra næstu árum.

Lionsmenn lyftu grettistaki

Garðar Jakobsson á Laugum í Reykjadal var sjúklingur á Kristnesspítala árið 1992. Hann var jafnframt Lionsmaður og hreyfði þeirri hugmynd að Lionsmenn hæfu fjársöfnun til að bygging þjálfunarlaugarinnar gæti orðið að veruleika. Hugmynd Garðars fékk góðan hljómgrunn hjá félögum hans og sumarið 1994 hófst fjársöfnun sem stóð yfir óslitið næstu 6 árin, sem fyrr segir.

Kostnaðurinn við byggingarframkvæmdirnar og kaup á öllum búnaði nam 56 milljónum króna þegar laugin var tekin í notkun árið 2000. Það jafngildir um 86 milljónum króna í dag miðað við hækkun byggingarvísitölu. Í fjársöfnuninni kom vel í ljós hversu mikils velvilja þetta verkefni naut meðal almennings, sveitarfélaga, félagasamtaka og fyrirtækja á Norðurlandi. Á engan er þó hallað þegar Lionshreyfingin er nefnd sérstaklega, ekki síst Lionsklúbbur í Eyjafirði og Þingeyjarsýslum, því hreyfingin safnaði alls um 22,5 milljónum króna af þeim 56 milljónum sem til þurfti. Hluttur Akureyrarbæjar var einnig stór því hann lagði 15 milljónir króna til framkvæmdanna. Afgangurinn kom frá fyrirtækjum, stéttarfélögum, sveitarfélögum og einstaklingum á starfssvæði sjúkrahússins auk þess heilbrigðisráðuneytið lagði 2 milljónir króna í „púkkið“.

Hefur sannað gildi sitt frá fyrsta degi

Þjálfunarlaugin í Kristnesi er 6,3 x 10,5 metrar að stærð. Minnsta dýpi er einn metri en mesta dýpi tveir metrar. Aðgengi er fyrir einstaklinga í hjólastólum og hægt er að færa hreyfihamlað fólk með lyftubúnaði í lagina. Auk sundlaugarsalarins sjálfs var einnig byggður áfastur skáli með nuddpotti, tengingangur, búningsklefar, aðstaða fyrir hreinsibúnað og loftræstikerfi. Gólfötur sundlaugarsalar og hliðarsala er alls um 280 fermetrar.

Sundlaugin var formlega tekin í notkun við hátíðlega athöfn laugardaginn 9. desember árið 2000. Það var vel við hæfi að fyrrnefndur Garðar Jakobsson, tók fyrsta sundsprettinn í nýju lauginni. Tilkoma laugarinnar gerbreytti aðstöðu til endurhæfingar norðan heiða og hefur sannað gildi sitt frá fyrsta degi.

Í dag er sundlaugin afar vel nýtt fyrir innlagða skjólstæðinga á Kristnesspítala. Sumir fá einstaklingsþjálfun með sínum sjúkrapjálfa, aðrir mæta í skipulagða vatnsleikfimitíma með hóp og enn aðrir þjálfast sig upp í eigin æfingum sem þeir geta svo haldið áfram að stunda í sundlaugum í sinni heimabyggð eftir útskrift. Þjálfun í vatni hentar fólki á öllum aldri þar sem vatnið gerir okkur auðvelt með að stjórna eigin þjálfunarlági. Í vatnsþjálfun er hægt að vinna með jafnvægi, vöðvastyrk, liðleika, úthald, samhæfingu og margt fleira.

Það var við hæfi að frumkvöðull að fjársöfnuninni, Garðar Jakobsson, tæki fyrsta sprettinn í nýju þjálfunarlauginni við vígslu hennar í desember 2000. Með honum í lauginni er Sonja Middellink sem þá starfaði sem sjúkraliði í Kristnesi. Mynd: Guðmundur Brynjarsson

Fyrsta svæfingin á Íslandi í Gudmanns Minde á Akureyri 1856

Svæfingalækningar tengjast Akureyri órofa böndum því fyrsti læknirinn hér á landi sem nýtti sér svæfingu við læknisfræðilega aðgerð var Jón Finsen (1826-1885), þá héraðslæknir í austurhéraði norðuramtsins (sem náði yfir Eyjafjarðar- og Þingeyjarsýslur) með búsetu á Akureyri. Hann bjó í húsinu Aðalstræti 14 sem seinna var nefnt Gudmanns Minde og varð fyrsta sjúkrahúsið á Akureyri – og þar með forveri SAK – en sjúkrahús var starfsrækt í þessu merka húsi 1873-1899.

Líklegasthefur Jón Finsen kynnst svæfingum í Kaupmannahöfn og haft með sér klóróform til Íslands. Í fyrstu ársskýrslu sinni, sem skrifuð var á dönsku, segir Jón Finsen sérstaklega frá fimm skurðaðgerðum sem hann gerði árið 1856, en við fjórar þeirra hafi hann notað klóróformsvæfingu. Talið er víst að sú fyrsta þessara svæfinga hafi jafnframt verið fyrsta svæfingin á Íslandi. Jón var sannfærður um það hafi verið sullur sem hann fjarlægði úr sjúklingnum, þótt hann hafi ekki getað sannað það, en sullaveiki var útbreiddur og bráðdrepani sjúkdómur hér á landi á þessum tíma.

Heimild: „Svæfingar á Íslandi í 150 ár (1856-2006)“

Árið 2020 voru 40 ár liðin frá því að svæfingalækningar urðu sérgrein við Sjúkrahúsið á Akureyri. Sá merki áfangi náðist síðla árs 1980 en þá hét sjúkrahúsið raunar Fjórðungssjúkrahúsið á Akureyri, jafnan nefnt FSA. Hverfum rúm 40 ár aftur í tímann.

Svæfingar voru ný sérgrein

Svæfingar höfðu að sjálfsögðu verið stundaðar við Sjúkrahúsið á Akureyri í marga áratugi þegar kom fram á áttunda áratug síðustu aldar en þar var ekki starfrækt sérstök svæfingadeild. Fyrsta svæfingadeildin á

Íslandi var stofnuð á Landspítalanum árið 1958 og tíu árum síðar á Borgarspítalanum í Reykjavík. FSA (nú SAK) varð þriðja í röðinni haustið 1980. Ástæðan fyrir þessu er einföld: svæfingalækningar voru tiltölulega ný sérgrein í heiminum. Það var ekki fyrr en árið 1951 sem fyrsti Íslendingurinn, Elías Eyvindsson, fékk sérfræðiviðurkenningu í svæfingalækningum og fyrst íslenskra svæfingahjúkrunarfræðinga var Friðrikka Sigurðardóttir sem fékk sérfræðiréttindi sín árið 1962. Félag svæfingalækna var stofnað árið 1960 og voru stofnfélagar fimm. Árið 1970 var svo Svæfingahjúkrunarfélag Íslands, deild innan HFÍ, stofnað af 10 hjúkrunarfræðingum, sem lokið höfðu sérfræðinámi í svæfingum. Þetta segir sína sögu um hversu nýtilkomnar og fámennar þessar stéttir voru upp úr miðri síðustu öld.

Ungur Indverji ræður sig á SAK

Í desember 1976, rétt fyrir jólin, kom ungur, nýtskrifaður læknir til Akureyrar, Girish Hirlekar. Hann hafði nýlokið læknisnámi og sérnámi í Indlandi, ætlaði til starfa í Bandaríkjunum en ákvað að hafa stutt stopp á Íslandi, á FSA á Akureyri nánar tiltekið, en það teygðist svo mjög á þessu „stutta stoppi“ að á Akureyri býr hann enn!

„FSA vantaði svæfingalækni því þar hafði enginn slíkur starfað í heil tvö ár. Ég sótti um stöðuna og fékk hana. Og ég fékk svo sannarlega nóg að gera frá fyrsta degi,“ segir hann.

Girish þurfti að yfirstíga ýmsar hindranir því flest var honum framandi; tungumálið, maturinn og veðrið. „Það töluðu fáir ensku á þessum árum þannig að ég varð bara að vera fljótur að læra íslenskuna. Maturinn vandist og veðrið að sjálfsögðu líka; ég lærði smám saman að meta hvort veggja.“

Hann segir hins vegar að tækjabúnaðurinn og vinnubrögðin hafi verið svipuð og á Indlandi, sem og svæfingalyfin. Þetta var allt saman mjög frumstætt, í samanburði við það sem það er í dag, ekki bara hér á Akureyri heldur víðast hvar í heiminum. Það voru svo fáir sérfræðingar til í heiminum á þessu sviði og fræðigreinin ný og enn í mótun.“ Hann segir að starfsfólk FSA hafi verið eins og ein stór fjölskylda, sem hafi tekið honum opnum örmum. „Læknarnir og annað starfsfólk sýndu mér mikið traust og ég fann mig því fljótt vel. Seinna kynntist ég eiginkonu minni, Önnu Gunnarsdóttir, við stofnuðum fjölskyldu og eftir það byrjaði ég að festa enn traustari rætur hér,“ segir Girish.

Griðarlegt vinnuálag

Hann segir vinnuálagið hafa verið mikið strax frá upphafi og hann hafi sífellt verið á bakvakt. Þessu hafi fylgt mikið álag á fjölskylduna og heimilið. „Ég náði í mesta lagi að taka stutt sumarfrí á þessum árum en annars var ég meira og minna í vinnunni og missti að mestu af uppeldi barnanna minna,“ segir hann.

Sumarið 1980 leysti Sigurður Kristófer Pétursson, sérfræðingur í svæfingalækningum, Girish af í sumarleyfi. Í framhaldinu ákvað Sigurður Kristófer að flytja norður og þá var ákveðið að gera svæfingalækningar að sérgrein við sjúkrahúsið, frá og með áramótum 1980-1981. Sigurður Kristófer varð fyrsti yfirlæknir hennar, frá 1981 til 1994. Þegar hann lét af störfum var Girish ráðinn yfirlæknir svæfingadeildar í hans stað. Hann gegndi starfi yfirlæknis í 25 ár en lét af störfum vegna aldurs árið 2019. Hann kenndi einnig svæfingahjúkrunarfræðingum í diplómanámi frá árinu 2004.

Aukin sérhæfing og breyttar aðferðir

Girish segir að smám saman hafi starfsfólki fjölgað á svæfingadeildinni, bæði sjúkraliðum og sérmenntuðum svæfingahjúkrunarfræðingum undir lok síðustu aldar, þegar „íslenska framleiðslan hófst,“ eins og hann orðar það. Því til skýringar segir hann að fyrir þann tíma hafi flestir hjúkrunarfræðingar þurft að sækja sérmenntun í svæfingahjúkrun til Danmerkur eða Svíþjóðar og það hafi verið mikill áfangasigur þegar kennsla á þessu sviði var hafin hér heima.

En það var ekki bara sérhæfingin sem jókst bæði hjá læknum og hjúkrunarfræðingum, að sögn Girish. Öll tækni og búnaður tóku jafnframt stórstíggum framförum og nefnir hann tilkomu öndunarvéla sem dæmi um það. „Betri mönnun, betri kennsla og þjálfun, betri svæfingarlyf og breyttar aðferðir á skurðstofunni með

aukinni tækni. Allt hjálpaðist þetta að við að gerbreyta starfsumhverfinu til hins betra og þar með að auka árangurinn og bæta líðan sjúklinganna.“ Girish nefnir gallblöðrunám sem dæmi um þetta. Áður hafi þurft að skera sjúklinginn upp en nú sé gallblaðran tekin með sáralitlu inngrípi. „Legutími sjúklinga stýttist líka jafnt og þétt og svo kom teymisvinnan til sögunnar. Með aukinni sérhæfingu vann sama fólkið oftast saman – og vann saman eins og vel smurð vél.“

Stórar og vaxandi sérgreinar

Girish segir að svæfingadeildin hafi jafnt og þétt látið til sín taka á öðrum deildum sjúkrahússins. „Vinnan einskorðast ekki lengur við skurðstofurnar. Við látum til okkar taka á við fæðingadeyfir, sinnum „krónískum“ verkjum langt leiddra sjúklinga, störfum á bráðamóttökunni og í sjúkraftutningum á landi og í lofti. Svæfingalækningar og svæfingahjúkrun eru einfaldlega orðnar mjög stórar og vaxandi sérgreinar og það er mikið fagnaðarefni,“ segir hann.

Meira en 100 þúsund sjúklingar á 44 árum!

Sem fyrr segir lét Girish af störfum á Sjúkrahúsinu á Akureyri árið 2019 eftir samfelldan 44 ára feril, þar af í 25 ár sem forstöðulæknir svæfingadeildarinnar.

„Svæfinga- og gjörgæsludeildin hefur meðhöndlað tvö til þrjú þúsund sjúklinga á ári hverju þessi 44 ár og talan fór því örugglega eitthvað yfir 100.000 sjúklinga markið áður en ég hætti. Ég er býsna stoltur af því en jafnframt þakklátur fyrir allt það traust sem samstarfsfólk mitt og skjólstaðingar hafa sýnt mér í gegnum tíðina. Þar að auki hef ég kynnst stórum hópi af frábæru fólki sem mér þykir mjög vænt um,“ segir Girish Hirlekar að lokum.

Svæfingadeild SAK árið 2020

Undir starfsemi svæfingadeildar Sjúkrahússins á Akureyri árið 2020 falla svæfinga- og gjörgæslulækningar, svæfingahjúkrun og svæfinga- og gjörgæslulækningar tengdar sjúkraflugi (fluglæknar). Gjörgæsludeildin er hluti af svæfingadeildinni og stjórnað af svæfingalæknum. Setnar stöður í svæfinga- og gjörgæslulækningum voru 4,8 á árinu, 1,8 stöður fluglækna og 6,05 stöður svæfingahjúkrunarfræðinga, að forstöðuhjúkrunarfræðingi meðtöldum. Forstöðulæknir svæfinga- og gjörgæslulækninga er Oddur Ólafsson og forstöðuhjúkrunarfræðingur svæfingadeildar er Sólveig Björk Skjaldardóttir.

Á svæfingadeild starfa svæfingahjúkrunarfræðingar og svæfingalæknar, sem í sameiningu sjá um líðan aðgerðasjúklinga. Markmiðið er að veita bestu þjónustu sem kostur er á og tryggja velferð og öryggi sjúklinga í aðgerðaferlinu. Auk hefðbundinna starfa á skurðstofum og gjörgæsludeild sinnir svæfingadeildin bráðamóttöku, myndgreiningardeild, geðdeild og fæðingadeild. Einnig kemur svæfingadeildin að sérhæfðari verkefnum eins og ísetningu æðaleggja, endurlífgun og verkjapjónustu á öðrum deildum.

Starfsfólk deildarinnar tekur einnig virkan þátt í kennslu læknanema, hjúkrunarnema, þjálfun sjúkraflutningamanna og kennslu í endurlífgun fyrir lækna og hjúkrunarfræðinga á Sjúkrahúsinu á Akureyri.

Aukið álag vegna Covid

Þess má að lokum geta að í fyrstu bylgju Covid-19 var sett upp tvöföld vakt svæfinga- og gjörgæslulækna; annars vegar til að sinna Covid-gjörgæslu og hins vegar til að sinna hefðbundinni starfsemi. Hlaust af þessu töluvert aukið álag. Hins vegar fækkaði skurðaðgerðum á árinu 2020 sökum Covid-19, þær voru 2.835 samanborið við 3.518 árið áður.

Girish B. Hirlekar. Myndin er sennilega frá árinu 1978 en þá var hann búinn að starfa í um tvö ár á FSA. Árin urðu að lokum 44 talsins.

Girish og Veigar Ólafsson, sérfræðingur í svæfingalækningum, ræða málin í lok níunda áratugarins. Veigar starfaði á sjúkrahúsinu 1985-1999.

Á svæfingadeild FSA í mars 2006. Efri röð f.v.: Sólveig Skjaldardóttir, svæfingahjúkrunarfræðingur; Helga Magnúsdóttir, svæfingalæknir; Ólöf Víkorsdóttir, deildarlæknir; Theódór Sigurðsson, deildarlæknir og Halldóra B. Skúladóttir, svæfingahjúkrunarfræðingur. Neðri röð f.v.: Barbara Geirsdóttir, svæfingahjúkrunarfræðingur; Theódóra Gunnarsdóttir, svæfingahjúkrunarfræðingur; Þórunn Birnir, svæfingahjúkrunarfræðingur; Girish B. Hirlekar, svæfingalæknir, Sigurður E. Sigurðsson, svæfingalæknir, Hildur Gunnarsdóttir, svæfingahjúkrunarfræðingur og Hallveig Friðþjófsdóttir, svæfingahjúkrunarfræðingur.

Hjúkrunarfræðingar á svæfingadeild FSA í kringum 1990. Efri röð t.f.v.: Magna Birnir, Ragna Dóra Ragnarsdóttir, Sigrún Sigurgeirsdóttir og Þórunn Birnir. Neðri röð t.f.v.: Bryndís Reynisdóttir og Guðfinna Nývarðsdóttir.

svæfingadeildinni gefinn sjálfvirkur blóðþrýstingsmælir í minningu látins ástvinar. Talið frá vinstri: Sigurður Kristófer Pétursson, yfirlæknir deildarinnar; Halldór Halldórsson, lyflæknir; Anna Oddsdóttir, fulltrúi gefenda; Gunnar Hjartarson og Sigurður Oddsson, fulltrúar gefenda; Veigar Ólafsson, svæfingalæknir; Þórunn Birnir, deildarstjóri svæfingadeildar; Hildur Gunnarsdóttir, aðstoðardeildarstjóri svæfingadeildar, Ingi Björnsson, forstjóri FSA, Ólafur Sigurðsson, yfirlæknir lyflækningadeildar og Kristján Grant, stjórnarmaður í FSA. Myndin er tekin um 1990.

Sjúkraflutningaskólinn hefur verið rekinn sem eining innan Sjúkrahússins á Akureyri (SAK) frá 26. nóvember 2002 og ber framkvæmdastjórn SAK ábyrgð á daglegum rekstri skólans. Ennfremur er starfandi fagráð Sjúkraflutningaskólans en í því sitja fulltrúar frá SAK, heilbrigðisráðuneyti, Háskólanum á Akureyri og Landssambandi slökkviliðs- og sjúkraflutningamanna.

Hlutverk Sjúkraflutningaskólans er að veita menntun á sviði sjúkraflutninga og bráðþjónustu utan sjúkrahúsa á landinu öllu og hafa umsjón með framhalds- og símenntun fyrir sjúkraflutningamenn og aðra þá sem starfa við aðhlyningu sjúkra og slasaðra utan sjúkrahúsa.

Við skólann starfar skólastjóri í fullu starfi auk starfsmanns í hlutastarfi. Auk þeirra koma að námskeiðum leiðbeinendur og umsjónarmenn námskeiða sem verktakar sem eru m.a. sjúkraflutningamenn, bráðatæknar, hjúkrunarfræðingar, ljósmæður og læknar.

Skólastjóri Sjúkraflutningaskólans er Ingimar Eydal.

Aukið við nám í Sjúkraflutningaskólanum

-Byggð á vandaðri vinnu starfshóps

Í skýrslum frá 2008 og 2012 um skipulag sjúkraflutninga á Íslandi var lagt til að stórefla þyrfti menntun sjúkraflutningamanna á landinu. Ingimar Eydal, skólastjóri Sjúkraflutningaskólans, lýsir því ferli sem hófst í kjölfarið og hefur þegar skilað sér í gerbreyttri stefnu og áherslum.

Forsagan

Í kjölfar umræðu sumarið 2007 um skipulag sjúkraflutninga, menntunarmál og mönnun sjúkraflutninga á landsbyggðinni ákvað heilbrigðisráðherra að skipa nefnd til að fjalla um þessi mál. Nefndinni var falið að taka saman og koma með tillögur um skipulag sjúkraflutninga og falið að skoða sérstaklega þá þætti

sem snúa að mönnun og rekstri sjúkraflutninga á landinu öllu. Henni var einnig falið að skila álitssgerð og tillögum um menntun og þjálfun sjúkraflutningamanna. Nefndin skilaði ítarlegri skýrslu í janúar 2008.

Tæpum fjórum árum síðar, í desember 2011, skipaði velferðarráðuneytið verkefnishóp til að fjalla um endurskipulagningu sjúkraflutninga á Íslandi. Hópnum var ætlað að koma með tillögur að framtíðarskipulagi sjúkraflutninga á Íslandi með hliðsjón af skýrslu ráðgjafahóps velferðarráðherra um „skipulag heilbrigðisþjónustu og ráðstöfun fjármuna“, sem lögð var fram í júní 2012. Sú skýrsla byggði að miklu leyti á greinargerð alþjóðlega ráðgjafarfyrirtækisins Boston Consulting Group (BCG) um íslenska heilbrigðiskerfið, sem unnin var að tilhlutan velferðarráðuneytisins og skilað fyrir í sama mánuði. Þess má geta að Hildigunnur Svavarsdóttir, þá framkvæmdastjóri bráða-, fræðslu- og gæðasviðs FSA (nú SAK) og fyrrum skólastjóri Sjúkraflutningaskólans, var ein af sjö í verkefnishópnum sem og í nefndinni sem skipuð var 2007.

Afframangreindu er ljóst að mjög mikil vinna var lögð í að gera tillögur að endurskipulagningu sjúkraflutninga á Íslandi og öllu sem að þeim lýtur.

Gagngerar tillögur

Í meginatriðum var verkefnishópurinn sammála niðurstöðum fyrri nefndar um sjúkraflutninga og gerði ráð fyrir að tillögur hans væru í fullu gildi. Verkefnishópurinn lagði sérstaka áherslu á að umbætur í menntun sjúkraflutningamanna næðu fram að ganga á næstu árum – og taldi það raunar grundvöll fyrir allri frekari þróun innan málaflokksins.

Tillögur verkefnishópsins snéru að fjórum þáttum. Í fyrsta lagi að menntun og þjálfun, í öðru lagi að rekstri og skipulagi þjónustu, í þriðja lagi að rekstri farartækja og í fjórða lagi að faglegri ábyrgð og gæðamálum. Í hverjum þætti voru settar fram ítarlegar tillögur til úrbóta.

Vinnu við endurskoðun námsins lauk 2015

Ingimar Eydal, skólastjóri Sjúkraflutningaskólans, segir að vinna við að endurskoða námið hafi byrjað strax árið 2012 og staðið í þrjú ár. „Við lukum henni árið 2015 og höfum kennt eftir nýju efni og með nýjar áherslur frá árinu 2016.“

Hann segir það hafa komið sér og öðrum, sem unnu að endurskoðun námsins, á óvart hversu ólíkar áherslur voru í náminu innan Norðurlandanna og raunar um alla Evrópu. „Danir eru með svipað kerfi og við vorum með, í Svíþjóð verða sjúkraflutningamenn að vera hjúkrunarfræðingar í Finnlandi er nám sjúkraflutningamanna á háskólastigi og í Noregi er enn annað kerfi. Í Frakklandi er hluti sjúkraflutninga partur af herþjónustu – og þannig mætti áfram telja. Svona var og er staðan á þessu sviði, þrátt fyrir samræmda Evrópuáttina í svo mörgu öðru.“

Ingimar segir að fljótlega hafi menn staðnæmst við það fyrirkomulag sem er á námi sjúkraflutningamanna í Bandaríkjunum enda höfum við notað það kerfi allt frá árinu 1999. „Þar var samræmið mest og við sáum fljótt að kerfið sem Bandaríkjamenn hafa byggt upp hentar okkur mjög vel, enda höfðu þeir þá einnig endurskoðað sitt kerfi og passaði það best miðað við okkar áherslur.“ Þegar sú ákvörðun hafði verið tekin að styðjast áfram við bandaríska kerfið hófst vinna við að þýða og staðfæra nýtt námsefni. Þeirri vinnu lauk að mestu árið 2015 og nýja efnið hefur verið kennt frá árinu 2016, sem fyrr segir.

„Það er enn þá heilmikil vinna á hverju ári að þýða og staðfæra nýtt námsefni en þessi breyting – eða kúvending öllu heldur – hefur skilað umtalsverðum árangri hvað varðar menntun og þjálfun sjúkraflutningamanna á Íslandi og bætt heilmiklu við það,“ segir Ingimar.

Fyrirkomulag menntunar sjúkraflutningamanna

Nám sjúkraflutningamanna á Íslandi eftir breytinguna er annars vegar grunnnám (EMT) sem er 260 tíma nám

og framhaldsnám (EMT-Advanced) sem er um 400 tíma nám. Nemendur fá starfsleyfi að loknu grunnnámi og geta þá hafið störf sem sjúkraflutningamenn. Bæði grunnhluti og framhaldshluti námsins byggjast á viðmiðum úr kennsluskra sjúkraflutningamanna í Bandaríkjunum, byggt á stöðlum frá National Highway Traffic Safety Administration (NHTSA). Auk náms í sjúkraflutningum sinnir skólinn námi í Vettvangshjálpi (First Responder) byggt á sama staðli og EMT-námið og má hér nefna samstarf Sjúkraflutningaskólans við Háskólann á Akureyri og Mennta- og starfspróunarsetur lögreglunnar varðandi menntun lögreglunema í vettvangshjálpi.

Megináhersla á fjarnám

„Við höfum lagt megináherslu á fjarnám allt frá því að við höfum að kenna nýja námsefnið og sú áherslubreyting hefur gefist vel. Hún var svo auðvitað eins konar aukabónus þegar Covid-faraldurinn skall á. Eðli málsins samkvæmt verður þó hluti af náminu alltaf verklegur og hvað þann hluta varðar hefur Covid sett strik í reikninginn hjá okkur eins og flestum öðrum,“ segir Ingimar.

Hann segir að unnið sé markvisst að því að hringja öðrum tillögum verkefnishópsins í framkvæmd. „Sumar tillögurnar hafa í för með sér fjárlát og verða að hljóta samþykki hjá fjárlagavaldinu, til dæmis hvað varðar endurnýjun sjúkrabíla og fleira í þeim dóm. Við vinnum hins vegar markvisst að því að efla þá þætti sem að okkur snúa, meðal annars hvað varðar endur- og símenntun sjúkraflutningamanna og markvissa þjálfun þeirra,“ segir Ingimar.

Þess má að lokum geta að á árinu 2020 var skrifað undir samning við Menntadeild Landspítalans um móttöku nema Sjúkraflutningaskólans í starfsnámi. Það fer að mestu fram á bráðamóttöku, en einnig á hjartagátt, geðsviði, bráðamóttöku barna og öldrunardeildum. Sams konar samningur er í gildi við Sjúkrahúsið á Akureyri.

Á árinu var einnig tekið í notkun ný heimasíða Sjúkraflutningaskólans www.ems.is með nýju skráningarkerfi.

Nokkrir nemendur í framhaldsnámi í Lotu 1 á Akureyri ásamt leiðbeinanda.

Frá útskrift Sjúkraflutningaskólans 1. júní 2019.- Mynd: Sveinbjörn Dúason.

Frá útskrift Sjúkraflutningaskólans 1. júní 2019.- Mynd: Sveinbjörn Dúason.

Markvert á árinu

Janúar

- Ný vísindastefna til þriggja ára samþykkt í framkvæmdastjórn
- Vottun á jafnlaunakerfi samkvæmt ÍST 85:2012
- Minningarsjóður Baldvins Rúnarssonar færir almennu göngudeildinni meðferðarstól

Febrúar

- Notuð sjúkrarúm send til Sierra Leone fyrir milligöngu Auroru velferðarsjóðs

Mars

- COVID-19 deild opnar
- Valfrjálsar aðgerðir falla niður vegna COVID-19 faraldurs
- Fyrirtækið Tengir færir sjúkrahúsinu Glidescope Go barkaþræðingartæki með myndavél
- Hollvinasamtök SAK færa sjúkrahúsinu sérútbúin gjörgæslusjúkrarúm og ferðaöndunarvél

Apríl

- COVID-19 göngudeild opnar
- Velunnarar gefa 30 lífsmarkamæla

Mái

- Borholuframkvæmdir vegna betrubóta rafkerfis hefjast

Júní

- 10 ár liðin frá aukinni þjónustu blóð- og krabbameinslækna

Júlí

- Nýtt og endurbætt húsnæði blóðskilunardeildar opnar
- Endurbætur á skurðstofuhúsnæði í fullum gangi
- Sumarleyfi í hámarki

Ágúst

- Hollvinasamtök SAK færa blóðskilunardeild sjúkrarúm og spjaldtölvur
- Endurnýjun myndgreiningarbúnaðar við sjúkrahúsið

September

- Vísindadagur sjúkrahússins og Heilbrigðisvísindastofnunar Háskólans á Akureyri
- Ársfundur Sjúkrahússins á Akureyri
- Mótefnaælingar gegn SARS-CoV-2 veirunni

Október

- Úttekt DNV-GL á starfsemi og gæðakerfi sjúkrahússins.
- Úttekt á upplýsingatæknikerfum samkvæmt ISO/IEC 27001:2013
- Úttekt á jafnlaunavottun samkvæmt ÍST 85:2012
- Kvenfélagið lðunn afhendir fæðingadeild nýjar ungbarnasængur
- Næringardagur Sjúkrahússins á Akureyri

Nóvember

- Starfsemi heimahlýnningar 1 árs
- Framkvæmdir á aðalinngangi sjúkrahússins hefjast
- Valkvæðar aðgerðir hefjast á ný eftir lokanir vegna COVID-19 faraldurs

Desember

- Rannsóknadeild hefur skimanir fyrir SARS-CoV-2 veirunni
- Bólusetningar starfsmanna vegna COVID-19 hefjast

Öryggi

- Við leggjum áherslu á öryggi sjúklinga og starfsmanna
- Við vinnum störf okkar af fagmenesku
- Við tryggjum heilsuvert starfsambverfi

Samvinna

- Við vinnum saman í þéttu sjúklinga
- Við sýnum umhyggju og berum virðingu hvert fyrir öðru
- Við eigum góð samskipti

Framsækni

- Við litum á áskoranir sem tækifæri
- Við stöðjum við menntun og vísindi
- Við viljum skara fram úr

Gæðavísar

MEGINÁHERSLUR	Mælikvarðar	2019	2020	Markmið 2020
	Biðtími sjúklinga eftir gerviliðaaðgerð (dagur frá ákvörðun um meðferð)*	90	150	<90
	Biðtími sjúklinga eftir magaspeglun (dagur frá ákvörðun um meðferð)*			
	Forgangur A	<14	<14	<14
	Forgangur B	<28	<28	<28
	Forgangur C	<90	<90	<90
Árangursmiðuð þróun þjónustu	Biðtími sjúklinga eftir ristilspeglun (dagur frá ákvörðun um meðferð)*			
	Forgangur A	<14	<14	<14
	Forgangur B	<28	<28	<28
	Forgangur C	<90	<90	<90
	Biðtími sjúklinga eftir viðtali og skoðun hjá bæklunarskurðlækni (dagur)*	85	129	<30
	Biðtími sjúklinga eftir viðtali við geðlækni (dagur)	30	25	<30
	Ánægja sjúklinga (skali 1-10)**	8,8	9,5	≥9
	Bráðar endurinnlagnir innan 30 daga frá útskrift	8,9%	9,2%	≤7,5%
Framúrskarandi gæði og öryggi	Spítalasykingar	3,1%	4,3%	≤5%
	Byltur með affeiðingum fyrir sjúkling (pr. 1.000 legudaga)	0,45	0,71	<0,50
	Fjarvera starfsmanna vegna vinnuslysa (ársverk)	0,43	0,09	<1
	Meðallegutími bráðadeilda (dagur)	3,4	3,8	≤3,5
Hámarks skilvirkni	Biðtími eftir þjónustu lækis á BMT (miðgildi, mín)	49	42	≤40
	Rekstrarafkoma m.v. fjárlög (frávik)	-1,5%	0,2%	0%
Markviss kennsla og vísindastarf	Ánægja nema (skali 1-5)	4,4	4,75	≥4,5
	Fjöldi birtra vísindagreina	18		15
	Ánægja starfsmanna (skali 1-5)***	4,1	-	≥4,3
Öflugir starfsmenn	Veikindahlutfall	6,5%	6,7%	≤5%
	Starfsmannavelta	7,6%	7,0%	<10%
	Námskeiðsstundir á hvert stöðugildi	-	-	-
Rík samfélagsábyrgð	Traust samfélagsins til SAK	85%	90%	≥85%
	Staða í grænum skrefum	1	1	4

*Staða í árslok .

**Heildaránægja með upplifun af þjónustu sjúkrahússins.

***Þegar litið er til mælikvarða um starfsánægju hefur verið miðað við svör við spurningunni „Á heildina litið er ég ánægð(ur) í starfi mínu hjá Sjúkrahúsinu á Akureyri“.

13.450

Komur á bráðamóttöku

619

Sjúkraflug

2.845

Skurðaðgerðir

Fjöldi sjúklinga og dvaladaga, samanburður milli ára

	Fjöldi þjónusturýma	Dvaladagar				Sjúklingar (dvalir)			
		2020	2019	Mism.	%	2020	2019	Mism.	%
Skurðlækningadeild	18	5.279	5.573	-294	-5,3	1.590	1.924	-334	-17,4
Fæðingadeild	8	1.807	2.131	-324	-15,2	926	981	-55	-5,6
þar af nýburar		657	757	-100	-13,2	423	434	-11	113,4
Gjörgæsludeild	5	981	943	38	4,0	326	419	-93	-22,2
Lyflækningadeild	23	6.822	6.817	5	0,1	1.415	1.627	-212	-13,0
Kristnesspítali	38	6.862	9.423	-2.561	-27,2	276	368	-92	-25,0
Barnadeild og nýburar	8	857	1.019	-162	-15,9	351	470	-119	-25,3
þar af nýburastofa	2	234	279	-45	-16,0	72	85	-13	-15,3
Geðdeild	10	2.825	3.123	-298	-9,5	265	280	-15	-5,4
Covid-19 legudeild		43	0	43		34	0	34	
Legudeildir	110	25.476	29.029	-3.698	-12,2	5.183	6.069	-886	-14,6
Innritunarmiðstöð		611	798	-187	-23,4				
Almenn göngudeild 1)	15	3.305	3.428	-123	-3,6				
Kristnesspítali	4	126	289	-163	-56,4				
Barnadeild dagdeild	2	68	106	-38	-35,8				
Geðdeild, dagþj. á legudeild	5	294	760	-466	-61,3				
Geðdeild, dagþjónusta Seli		991	961	30	3,1				
Blóðskilun	4	569	501	68	13,6				
Dagdeildir	30	5.964	6.843	-879	-12,8				
Samtals	140	31.440	35.872	-4.432	-12,4				

1) Sjúkrarúm og meðferðarstólar

Kyn og meðfjöldi dvaladaga (útskriftir)

	Dvalir			Meðalfjöldi legudaga (án leyfisdaga)		
	Kvk	Kk	Samtals	Kvk	Kk	Bæði kyn
Skurðlækningadeild	885	690	1.575	3,6	3,2	3,4
Gjörgæsludeild	154	169	323	2,8	3,8	3,3
Fæðingadeild	697	228	925	2,1	1,6	2,0
Lyflækningadeild	651	745	1.396	5,0	4,8	4,8
Kristnesspítali	167	109	276	23,0	27,0	24,8
Barnadeild	164	185	349	2,7	2,6	2,6
Geðdeild	129	132	261	13,3	9,4	11,3
Covid-19 legudeild	16	18	34	0,9	1,5	1,2
	2.863	2.276	5.139			

Ferliverk lækna (göngudeildarþjónusta)

Viðtöl	2016	2017	2018	2019	2020
Barnalækningar	1.373	1.395	1.118	943	902
Barna- og unglíngageðlækningar	42	167	200	118	25
Bæklunarskurðlækningar	2.066	2.159	2.294	2.418	1.917
Geðlækningar	1.631	1.454	1.426	1.027	654
Háls-, nef- og eyrnalækningar	223	154	80	69	66
Kvensjúkdómalækningar	2.729	2.242	2.000	2.045	2.120
Lyflækningar	5.200	5.358	5.959	5.892	4.896
Handlækningar	916	768	951	1.068	877
Svæfingalækningar	95	104	106	95	70
Öldrunarlækningar	206	233	218	308	279
Samtals	14.481	14.034	14.352	13.983	11.806

Einingar	2016	2017	2018	2019	2020
Augnælækningar	92.575	92.029	77.627	89.399	69.277
Barnalækningar	46.370	47.744	43.259	38.613	36.517
Barna- og unglíngageðlækningar	840	8.825	10.673	6.539	1.404
Bæklunarskurðlækningar	90.622	109.040	78.714	83.111	58.686
Geðlækningar	32.582	29.057	28.514	20.520	13.080
Háls-, nef- og eyrnalækningar	14.205	10.212	8.046	6.233	5.474
Kvensjúkdómalækningar	105.516	92.145	79.436	84.450	86.540
Lyflækningar	287.456	304.747	289.681	316.624	271.303
Handlækningar	57.009	46.801	65.797	73.722	59.751
Slysa- og bráðalækningar					79
Svæfingalækningar	83.468	81.463	73.821	77.560	58.745
Öldrunarlækningar	5.684	6.084	6.307	8.059	7.207
Samtals	816.327	828.147	761.875	804.830	668.063

Önnur göngudeildarþjónusta, komur

	2016	2017	2018	2019	2020
Almenn göngudeild					
Móttaka næringarráðgjafa	108	105	149	181	127
Móttaka hjúkrunarfræðinga	1.553	1.638	1.831	1.961	1.871
Móttaka talmeinafræðings	2	15	13	8	9
Ljósameðferð	2.692	2.019	1.624	1.926	1.482
Heimahlýnning*				488	2.935
Barnadeild					
Móttaka hjúkrunarfræðinga	33	30	47	20	19
Barna- og unglíngageðlækningar	545	603	550	396	573
Göngudeild geðdeildar					
Móttaka félagsráðgj., hjúkrunarfr., iðjuþj. og sálfr.	2.644	2.157	2.202	2.608	2.162
Hópameðferð	67	790	898	883	588
Fæðingadeild					
Móttaka félagsráðgjafa	321	243	153	134	22
Móttaka ljósmæðra	1.915	2.200	1.875	1.838	1.881
Samtals	9.880	9.800	9.342	10.742	11.669

Árið 2020 voru endurseldar einingar til Sí: 24.325 vegna augasteinsaðgerða, 33.000 vegna sérfræðiþjónustu í augnlækningum, 3.527 vegna innkirtlalækninga, 7.797 vegna lungnalækninga, og 11.600 vegna kæfisvefnrannsókna.

Samtals 79.979 einingar. *Viðjanir frá 1. nóvember 2019

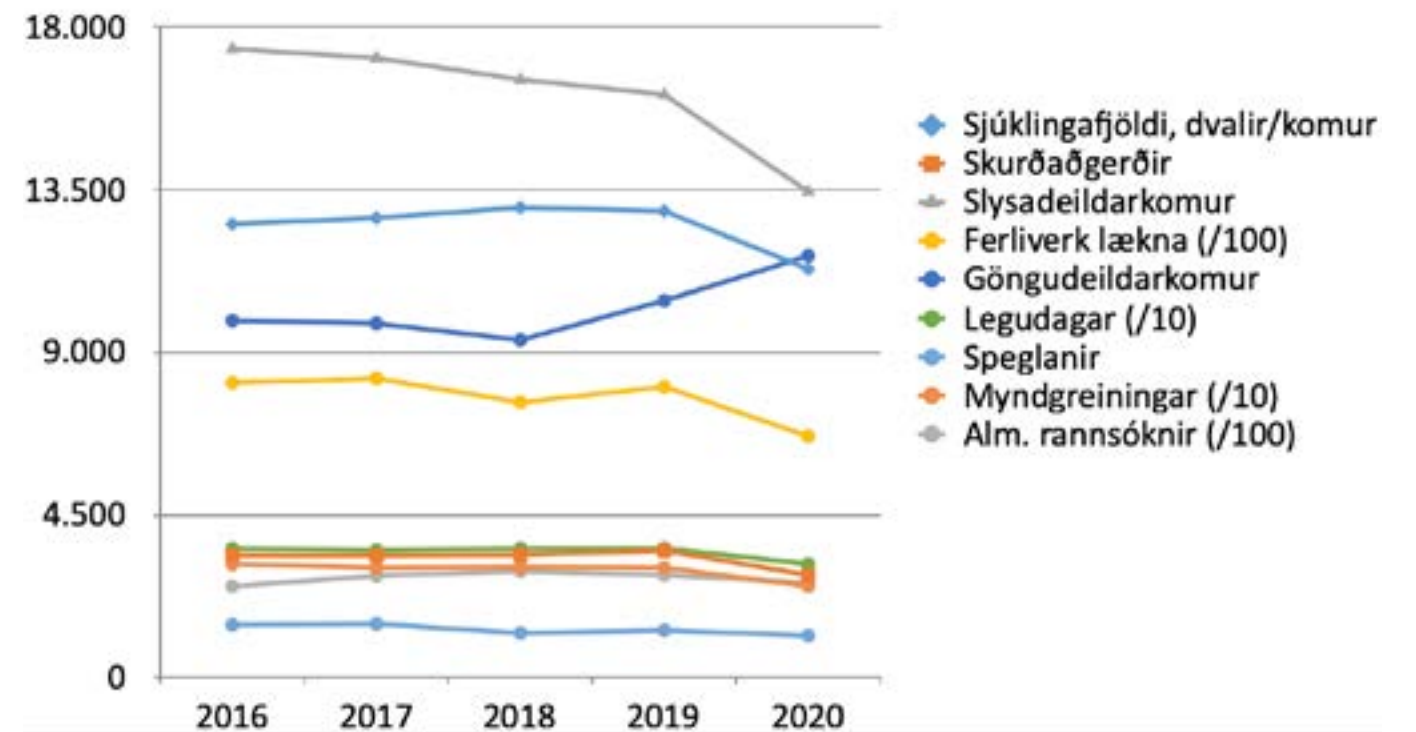
Yfirlit yfir starfsemi

	2016	2017	2018	2019	2020
Sjúklingar (dvalir), legudeildir	6.369	6.443	6.300	6.069	5.183
<i>þar af nýburar</i>	413	397	411	434	423
" dagdeildir	5.473	5.560	5.929	6.041	5.514
" innritunarmiðstöð	709	718	779	798	611
samtals	12.551	12.721	13.008	12.908	11.308
Legudagar (fjöldi) legudeildir	29.086	29.530	29.129	29.029	25.473
<i>þar af nýburar</i>	822	761	760	757	657
" dagdeildir (komur)	5.473	5.560	5.929	6.041	5.353
" innritunarmiðstöð	709	718	779	798	611
samtals	35.268	35.808	35.837	35.868	31.440
Meðallegutími (dagar á legud.)	4,6	4,6	4,6	4,8	4,9
Skurðaðgerðir	3.393	3.388	3.403	3.516	2.845
<i>þar af gerviliðaaðgerðir</i>	347	363	433	456	331
Fæðingar	389	387	388	403	389
Slysadeildarkomur	17.396	17.141	16.549	16.129	13.450
Almennar rannsóknir	253.340	282.365	295.037	284.183	263.465
Vefjarannsóknir, fjöldi glerja	9.749	9.456	9.221	9.154	9.255
Myndgreiningar	31.464	30.448	30.638	30.465	25.342
Sjúkraflug	669	798	806	766	619
Ómskoðanir á hjarta	1.321	1.614	1.541	1.525	1.470
Hjartarit	2.856	3.214	3.130	3.395	3.007
Heilalínurit	100	82	79	87	109
Áreynslurit	687	753	709	659	596
Öndunarmælingar	196	206	156	157	144
Holter rit	670	697	756	692	818
Speglanir	1.465	1.496	1.239	1.315	1.170
Setnar stöður (með afleysingum)	471,1	488,5	501,4	518,3	517,3
Rekstrargj. á verðl. hvers árs (þús. kr)	7.525.548	8.102.531	8.723.988	9.168.257	9.948.200
Rekstrargj. á föstu verðlagi (þús. kr)	8.900.135	9.169.111	9.434.829	9.600.095	9.948.200

Þróun í starfsemi

	2016	2017	2018	2019	2020
Sjúklingafjöldi, dvalir/komur	12.551	12.721	13.008	12.908	11.308
Skurðaðgerðir	3.393	3.388	3.403	3.516	2.845
Komur á bráðamóttöku	17.396	17.141	16.549	16.129	13.450
Ferliverk lækna (/100)	8.163	8.281	7.619	8.048	6.681
Göngudeildarkomur	9.880	9.800	9.3342	10.433	11.669
Legudagar (/10)	3.581	3.529	3.584	3.587	3.144
Speglanir	1.465	1.496	1.239	1.315	1.170
Myndgreiningar (/10)	3.146	3.045	3.064	3.047	2.534
Alm. rannsóknir (/100)	2.533	2.824	2.950	2.842	2.635

Þróun í starfsemi

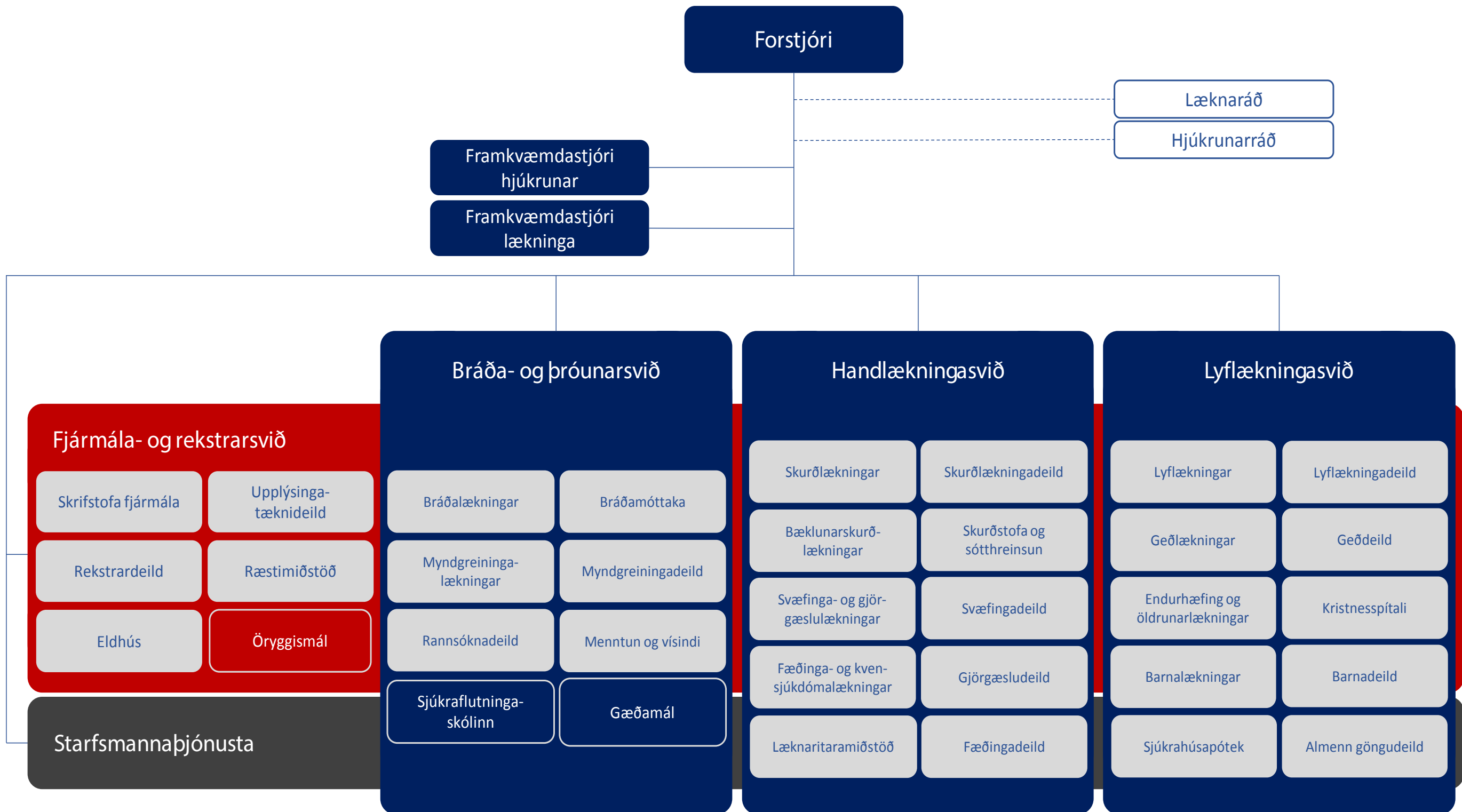
Myndrit - Þróun í starfsemi.

Setnar stöður - samanburður milli ára. (Afleysingar meðtaldar).						Mism.	Mism.
	2020	2019	2018	2017	2016	20/19	20/16
Sérfræðingar og stjórnendur í lækningum	47,8	50,1	50,4	51,8	48,8	-2,2	-1,0
Aðstoðarlæknar	20,3	23,4	19,6	15,8	14,4	-3,1	5,8
Læknar	68,07	73,42	69,96	67,65	63,2	-5,3	4,9
Lyfjafræðingar/næringarráðgjafar	4,7	5,7	5,2	4,1	3,5	-1,1	1,2
Lífeindafræðingar	21,7	20,4	19,8	22,1	22,0	1,3	-0,4
Geislafræðingar	11,3	12,3	11,7	12,0	11,1	-1,0	0,1
Sjúkrþjálfarar	8,9	8,4	8,6	8,4	8,4	0,4	0,5
Iðjuþjálfar	10,4	10,5	10,1	8,8	8,2	-0,0	2,2
Aðrir og aðstoðarmenn	11,0	13,2	11,6	9,0	10,1	-2,2	0,8
Geisla-, lyfja- og lífeindafræðingar, þjálfarar	67,9	70,5	67,0	64,4	63,4	-2,6	4,5
Stjórnendur í hjúkrun, verkefnastjórnar	11,0	11,5	10,3	10,0	9,7	-0,5	1,3
Hjúkrunarfræðingar, ljósmæður, nemar	154,0	150,1	144,9	142,0	136,1	3,9	17,9
Hjúkrunarfræðingar, ljósmæður	165,0	161,6	155,2	152,0	145,7	3,4	19,2
Sjúkraliðar og nemar	57,2	55,7	55,3	54,6	54,1	1,6	3,1
Deildarritarar	6,2	5,7	4,9	2,9	3,1	0,4	3,1
Býtibúur og ræsting	12,4	13,1	12,5	11,5	14,0	-0,8	-1,6
Aðstoð við hjúkrun	7,0	5,3	6,2	6,9	6,2	1,7	0,8
Sjúkraliðar og aðstoð v. hjúkrun	82,8	79,9	79,0	75,8	77,4	2,9	5,4
Sálfræðingar og trúarleg þjónusta	4,7	4,6	4,8	5,1	5,5	0,2	-0,7
Félagsráðgjafar	4,1	3,7	3,4	3,8	3,3	0,4	0,8
Kennsla og bókasafn	3,8	3,1	2,7	2,0	1,9	0,8	2,0
Félagsleg þjónusta og kennsla	12,6	11,3	11,0	10,9	10,6	1,3	2,0
Forstöðumenn þjónustudeilda	2,0	3,3	3,1	2,8	2,8	-1,3	-0,8
Aðstoðarmenn	37,9	37,2	35,8	35,4	33,5	0,7	4,4
Eldhús, saumastofa, ræsting	39,9	40,5	38,9	38,2	36,3	-0,5	3,6
Trésmiðir og pípulagningamenn	3,8	4,0	4,0	4,1	3,5	-0,3	0,2
Tæknimenn	5,0	5,0	4,6	5,0	4,1	0,0	0,9
Öku- og verkamenn	4,0	4,5	4,6	5,3	4,1	-0,5	-0,1
Tæknimenn	12,8	13,5	13,1	14,3	11,7	-0,7	1,1
Stjórnendur, skrifstofumenn	23,7	24,4	24,7	23,8	22,6	-0,7	1,2
Tölvunar- og kerfisfræðingar	10,6	9,0	9,1	7,1	6,2	1,5	4,4
Móttökuritarar	9,6	9,6	9,6	9,7	9,7	0,0	-0,1
Læknaritarar	24,3	24,6	24,4	24,7	24,4	-0,3	-0,0
Stjórnun og skrifstofufólk	68,2	67,7	67,7	65,3	62,8	0,5	5,4
Samtals	517,3	518,3	501,8	488,5	471,2	-1,0	46,1

Setnar stöður eftir starfseiningum og sviðum. (Afleysingar meðtaldar).			
Starfseining	2020	2019	Breyt.
Skurðlækningar	7,5	9,0	-1,4
Skurðlækningadeild	37,7	36,3	1,4
Bæklunarskurðlækningar	4,2	4,2	0,0
Svæfinga- og gjörgæslulækningar	6,0	6,5	-0,5
Svæfingadeild	5,8	5,8	0,0
Gjörgæsludeild	24,6	24,0	0,6
Fæðinga- og kvensjúkdómalækningar	5,7	5,4	0,2
Fæðingadeild	15,8	16,1	-0,3
Skurðstofa og sóttreinsun	19,2	20,3	-1,1
Læknaritaramiðstöð	24,3	24,6	-0,3
Skurðlækningasvið	150,9	152,3	-1,4
Lyflækningar	10,5	10,4	0,1
Lyflækningadeild m. Covid-19 deild	42,4	38,8	3,6
Geðlækningar	11,4	12,5	-1,2
Geðdeild	20,2	22,5	-2,3
Endurhæfing og öldrunarlækningar	27,1	27,2	-0,0
Kristnesspítali	23,7	24,6	-0,9
Barnalækningar	6,7	6,3	0,4
Barnadeild	12,1	12,7	-0,6
Almenn göngudeild	19,0	14,6	4,4
Sjúkrahúsapótek	4,5	4,7	-0,2
Lyflækningasvið	177,6	174,3	3,3
Bráðalækningar	3,1	2,7	0,4
Bráðamóttaka	24,4	26,7	-2,3
Myndgreiningalækningar	4,2	4,5	-0,3
Myndgreiningadeild	14,7	15,5	-0,8
Rannsóknadeild	22,3	21,3	1,0
Gæðastjóri	1,3	1,0	0,3
Deild mennta og vísinda	25,3	27,3	-2,0
Sjúkrafutningaskóli	1,0	1,0	0,0
Bráða- og þróunarsvið	96,3	99,9	-3,6
Skrifstofa fjármála	8,8	8,5	0,3
Eldhús	18,6	18,9	-0,3
Ræstimiðstöð	20,1	20,3	-0,2
Öryggisstjóri	1,0	1,2	-0,2
Tækni- og innkaupadeild	19,6	18,8	0,8
Tölvu- og upplýsingatæknideild	10,7	9,8	0,9
Fjármálasvið	78,8	77,6	1,3
Starfsmannaþjónusta	7,5	7,9	-0,4
Skrifstofa forstjóra	6,1	6,4	-0,3
Skrifstofa forstjóra	13,6	14,2	-0,7
Samtals	517,30	518,32	-1,0

Forstjóri: Bjarni Jónasson

Frankvæmdastjórn

Forstjóri:	Bjarni Jónasson
Framkvæmdastjóri fjármálasviðs:	Guðmundur Magnússon
Framkvæmdastjóri hjúkrunar:	Hildigunnur Svavarsdóttir
Framkvæmdastjóri lækninga:	Sigurður E. Sigurðsson
Framkvæmdastjóri bráða- og þróunarsviðs:	Hildigunnur Svavarsdóttir
Framkvæmdastjóri handlækningasviðs:	Sigurður E. Sigurðsson
Framkvæmdastjóri lyflækningasviðs:	Alice H. Björgvinsdóttir

Starfsmannþjónusta

Mannauðsstjóri:	Hulda Ringsted
-----------------	----------------

Stjórnendur starfseininga:

Fjármála- og rekstrarsvið:

Eldhús:	Anna Rósa Magnúsdóttir, forstöðumaður til 3/8 Haukur Geir Gröndal frá 4/8
Ræstimiðstöð:	Erla Sigurgeirsdóttir, forstöðumaður
Skrifstofa fjármála:	Rannveig Jóhannsdóttir, forstöðumaður
Rekstrardeild:	Gunnar Líndal Sigurðsson, forstöðumaður
Upplýsingatæknideild:	Árni Kár Torfason, forstöðumaður

Bráða- og þróunarsvið:

Deild mennta og vísinda:	Laufey Hrólfsdóttir, forstöðumaður til 23/8 Hrafnhildur Lilja Jónsdóttir frá 24/8
Myndgreiningadeild:	Elvar Örn Birgisson, forstöðugeislafræðingur
Myndgreiningalækningar:	Orri Einarsson, forstöðulæknir til 15/8 Áskell Löve frá 16/8
Rannsóknadeild:	Steina Jóna Hermannsdóttir, stg. forst.lífeindafr. til 31/1 Inga Stella Pétursdóttir frá 1/2
Bráðalækningar:	Jón Pálmi Óskarsson, forstöðulæknir
Bráðamóttaka:	Birgitta Hafsteinsdóttir, stg. forst.hjúkrunarfr. til 14/3 Kristín Ósk Ragnarsdóttir, forst.hjúkrunarfr. frá 15/3

Handlækningasvið:

Bæklunarskurðlækningar:	Jónas Logi Franklín, forstöðulæknir
Fæðinga- og kvensjúkdómalækningar:	Alexander Kr. Smáráson, forstöðulæknir
Fæðingadeild:	Ingibjörg H. Jónsdóttir, forstöðuljósmóðir
Læknaritaramiðstöð:	Guðrún Jóhannesdóttir, stg. forst.læknaritara til 30/4 Unnur I. Gísladóttir, forstöðulæknaritari frá 1/5
Skurðlækningadeild:	Anna Lilja Filipadóttir, forstöðuhjúkrunarfræðingur
Skurðlækningar:	Helgi Sigurðsson, forstöðulæknir

Skurðstofa og sóttreinsun:

Svæfingadeild:

Gjörgæsludeild:

Svæfinga- og gjörgæslulækningar:

Lyflækningasvið:

Almenn göngudeild:

Barnadeild:

Barnalækningar:

Endurhæfing og öldrunarlækningar:

Geðdeild:

Geðlækningar:

Kristnesspítali:

Lyflækningadeild:

Lyflækningar:

Áfallateymi:

Eftirlitsnefnd með aðgengi að og notkun á sjúkraskrá:

Endurlífgunarráð:

Fræðsluráð:

Gæðaráð:

Hjúkrunarráð:

Jafnréttisnefnd:

Lyfjanefnd:

Læknaráð:

Nýtingarnefnd húsnæðis:

Siðanefnd:

Skurðstofunefnd:

Stuðningsteymi starfsmanna:

Sýkingavarnanefnd:

Umhverfisráð:

Útskriftarteymi:

Vísindaráð:

Vísindasjóður:

Öryggisnefnd:

Næringarteymi

Anna Margrét Tryggvadóttir, forstöðuhjúkrunarfræðingur til 20/11

Sandra Hrönn Sveinsdóttir frá 20/11

Sólveig Björk Skjaldardóttir, forstöðuhjúkrunarfræðingur

Brynja Dröfn Tryggvadóttir, forstöðuhjúkrunarfræðingur

Oddur Ólafsson, forstöðulæknir

Inga Margrét Skúladóttir, forstöðuhjúkrunarfræðingur

Aðalheiður Guðmundsdóttir, forstöðuhjúkrunarfræðingur

Andrea Andrésdóttir, forstöðulæknir

Arna Rún Óskarsdóttir, forstöðulæknir

Bernard Gerritsma, forstöðuhjúkrunarfræðingur

Helgi Garðar Garðarsson, forstöðulæknir

Kristín Margrét Gylfadóttir, forstöðuhjúkrunarfræðingur

Þóra Ester Bragadóttir, forstöðuhjúkrunarfræðingur

Guðjón Kristjánsson, forstöðulæknir

Fastanefndir og ráð:

Bernard Gerritsma, formaður

Oddný Stella Snorradóttir, formaður

Katrín Ösp Stefánsdóttir, formaður til 1/11

Hulda Ringsted, formaður

Oddur Ólafsson, formaður

Sólveig Tryggvadóttir, formaður

Þórir Þórkur Þórisson, formaður til 14/1

Þóra Þorsteinsdóttir frá 15/1

Margrét Vilhjálmsdóttir, formaður

Guðmundur Otti Einarsson, formaður

Gunnar Líndal Sigurðsson, formaður

Sigríður Sía Jónsdóttir, formaður

Oddur Ólafsson, formaður

Bernard Gerritsma, formaður

Sigurður Heiðdal, formaður

Gunnar Líndal Sigurðsson, formaður

Ragnheiður Halldórsdóttir, formaður

Laufey Hrólfsdóttir, formaður til 1/9

Alexander Kr. Smáráson, formaður frá 1/9

Rannveig Jóhannsdóttir, formaður

Helgi Haraldsson, formaður

Borghildur Sigurbergadóttir, formaður

ÁRSREIKNINGUR 2020

Afkomuyfirlit ársins 2020

	Hlutfall		Hlutfall		Vísit.
	2020	%	2019	%	
Tekjur					
Seld þjónusta, verksala.....	621.626.637	6,2	726.089.255	8,0	0,86
Seld vistun og fæði	38.940.931	0,4	107.184.803	1,2	0,36
Leigutekjur.....	39.958.711	0,4	49.458.260	0,5	0,81
Sala eigna, vörusala og ýmsar tekjur.....	26.015.226	0,3	42.255.848	0,5	0,62
Framlög ríkissjóðs.....	9.071.149.912	91,1	7.971.798.768	88,1	1,14
Tekjufærsla frestaðra tekna fyrri ára	162.939.964	1,6	148.547.983	1,6	1,10
Tekjur samtals	9.960.631.381	100,0	9.045.334.917	100,0	1,10

Gjöld					
Laun og launatengd gjöld	7.703.426.095	77,4	6.977.428.905	76,1	1,10
Rekstrarvörur, orka, matvæli og lín.....	291.588.689	2,9	258.758.166	2,8	1,13
Sérgreindar rekstrarvörur og áhöld.....	734.115.418	7,4	667.350.375	7,3	1,10
Ferðakostn., akstur og ýmis sérfr.þjón	612.728.362	6,2	669.083.686	7,3	0,92
Leigugjöld og verkkaup.....	362.484.820	3,6	363.641.340	4,0	1,00
Fjárm. kostn., bætur, trygg., opinber gjöld..	80.916.522	0,8	83.451.614	0,9	0,97
Afskriftir	162.939.964	1,6	148.547.983	1,6	1,10
	9.948.199.870	100	9.168.262.069	100	1,09

Afkoma (tap) fyrir fjármagnsliði..... 12.431.511 (122.927.152)

Fjármunatekjur og fjármagnsgjöld.....

Vaxtatekjur, verðbætur og gengishagnaður	1.057.819	1.006.984
Vaxtagjöld, verðbætur og gengismunur....	83.643	-581.718
	1.141.462	425.266

Afkoma ársins (neikvæð)..... 13.572.973 (122.501.886)

Efnahagsreikningur 31. desember 2020

Eignir	2020	2019
Fastafjármunir		
Óefnislegar eignir.....	538.766	2.016.959
.		
<u>Varanlegir rekstrarfjármunir:</u>		
Áhöld, tæki og búnaður.....	992.187.364	778.655.370
Fasteignir.....	49.183.085	0
Flutningatæki.....	24.221.443	17.874.459
Aðrar eignir.....	2.337.623	2.598.504
Verk í vinnslu	217.299.862	95.133.093
	<u>1.285.229.377</u>	<u>894.261.426</u>
Fastafjármunir samtals	<u>1.285.768.143</u>	<u>896.278.385</u>
Veltufjármunir		
Viðskiptakröfur.....	129.426.623	112.738.682
Tengdir aðilar (ríkissjóður og A-hluta stofnanir)	1.150.764.270	824.372.648
Aðrar kröfur og fyrirframgreiddur kostnaður	6.981.834	11.975.787
Birgðir	80.597.531	54.420.139
Handbært fé	24.634.514	42.577.519
Veltufjármunir samtals	<u>1.392.404.772</u>	<u>1.046.084.775</u>
Eignir samtals	<u>2.678.172.915</u>	<u>1.942.363.160</u>
Eigið fé og skuldir		
Höfuðstóll		
Höfuðstóll í ársbyrjun	(295.268.467)	(172.766.581)
Breyting v/orlofsskuldbindinga	(456.134)	0
Tekjuhalli ársins	13.572.973	(122.501.886)
Höfuðstóll í árslok	<u>(282.151.628)</u>	<u>(295.268.467)</u>
Eigið fé samtals	<u>(282.151.628)</u>	<u>(295.268.467)</u>
Skuldir		
Skammtímaskuldir		
Tengdir aðilar	73.386.181	67.283.179
Viðskiptaskuldir	479.799.260	254.045.257
Ýmsar skammtímaskuldir	1.019.151.549	914.146.891
Frestun tekjufærslu fjárfestingaheimilda	1.387.987.553	1.002.156.300
Skammtímaskuldir samtals	<u>2.960.324.543</u>	<u>2.237.631.627</u>
Eigið fé og skuldir samtals	<u>2.678.172.915</u>	<u>1.942.363.160</u>

Sjóðstreymi ársins 2020

	2020	2019
Rekstrarhreyfingar		
Hreint veltufé frá rekstri:		
Rekstrarniðurstaða ársins.....	13.572.973	(122.501.886)
Afskriftir.....	162.939.964	148.547.983
Tekjufærsla frestaðra tekna fyrri ára.....	(162.939.964)	(148.547.983)
Söluhagnaður eigna	0	0
	<u>13.572.973</u>	<u>(122.501.886)</u>
Lækkun (hækkun) rekstrartengdra eignaliða:		
Viðskiptakröfur - aðrar skammtímaskuldir.....	(11.693.988)	38.018.216
Tengdir aðilar	(324.403.259)	(215.345.852)
Birgðir.....	(26.177.392)	10.688.931
Skammtímaskuldir.....	330.758.611	134.273.326
	<u>(31.515.978)</u>	<u>(32.365.379)</u>
Handbært fé frá rekstri	<u>(17.943.005)</u>	<u>(154.867.265)</u>
Fjárfestingahreyfingar		
Kaupverð óefnislegra eigna.....	(495.732)	(173.559)
Kaupverð varanlegra rekstrarfjármuna.....	(429.831.205)	(159.514.454)
Kaupverð varanlegra rekstrarfjármuna, verk í vinnslu	(122.166.769)	(94.341.027)
Söluverð óefnislegra eigna.....	225.300	250.000
	<u>(552.268.406)</u>	<u>(253.779.040)</u>
Fjármögnunarhreyfingar		
Tengdir aðilar	3.658.505	(57.743.603)
Fjárfestingarframlag.....	468.447.977	279.100.000
Gjafir til fjárfestingar	80.161.924	32.422.643
	<u>552.268.406</u>	<u>253.779.040</u>
Hækkun (lækkun) á handbæru fé	(17.943.005)	(154.867.265)
Handbært fé í ársbyrjun	42.577.519	197.444.784
Handbært fé í árslok	<u>24.634.514</u>	<u>42.577.519</u>

Skýringar

Yfirlit um helstu reikningsskilaaðferðir

Grundvöllur reikningsskila

Ársreikningurinn er gerður í samræmi við lög um opinber fjármál og ákvarðanir reikningsskilaráðs A-hluta ríkissjóðs auk þess að styðjast við ákvæði laga um ársreikninga eftir því sem við á. Hér er gerð grein fyrir helstu reikningsskilaaðferðum sem beitt er við gerð ársreikningsins. Reikningsskilin eru á rekstrargrunni að öðru leyti en sjóðstreymi sem er á greiðslugrunni.

Beitt er kostnaðarverðsreglu.

Við gerð reikningsskila þurfa stjórnendur að meta ýmis atriði og gefa sér forsendur um mat á eignum, skuldum, tekjum og gjöldum. Aðferðir þessar eiga sér stoð í alþjóðlegum reikningsskilastöðlum, IPSAS, ákvörðunum reikningsskilaráðs A-hluta ríkissjóðs eða styðjast við ákvæði ársreikningalaga, en raunverulegt verðmæti þeirra liða sem þannig eru metnir getur við sölu eða innlausn reynst annað en niðurstaða samkvæmt matinu.

Innlausn tekna

Tekjur af afhendingu á vörum og þjónustu til þriðja aðila eru metnar á gangvirði móttækis endurgjalds. Tekjur af sölu vöru eru færðar þegar verulegur hluti áhættu og ávinnings af eignarhaldi hefur færst til kaupanda.

Tekjur vegna veittrar þjónustu eru færðar línulega yfir þann tíma sem þjónustan er veitt, nema fyrir liggja atvik sem betur lýsir lokum viðskiptanna.

Fjárveitingar til rekstrar ársins eru færðar til tekna á árinu.

Fjárveitingar sem ætlaðar eru til fjárfestinga eru færðar til tekna þannig að þær mæti þeim kostnaði sem af fjárfestingunni hlýst í formi afskrifta, úreldingar eða sölutaps.

Bókhald og fjármál

Bókhald Sjúkrahússins á Akureyri er fært hjá sjúkrahúsinu í samræmdu bókhaldskerfi ríkisstofnana. Sjúkrahúsið annast sjálf um allar fjárreiður, forsendur launa og starfsmannahald.

Skattar

Sjúkrahúsið á Akureyri greiðir ekki tekjuskatt.

Skráning tekna

Sértekjur sjúkrahússins eru yfirlétt bókaðar í þeim mánuði sem þær falla til. Heildarframlag ríkisins er fært í samræmi við ákvæði fjárlaga og fjárukalaga.

Skráning gjalda

Gjöld spítalans eru samkvæmt meginreglu bókuð í þeim mánuði sem til þeirra er stofnað. Í lok ársins eru áfallin en ógreidd gjöld færð í rekstrarreikning og sem skuldir í efnahagsreikningi.

Vörubirgðir

Vörubirgðir eru metnar á kostnaðarverði á grundvelli birgðatalninga og teknu tilliti til varúðarniðurfærslu eldri vara.

Skammtímakröfur/Skammtímaskuldir

Skammtímakröfur á skuldunauta eru færðar í efnahagsreikning á nafnverði að teknu tilliti til niðurfærslu vegna áætlaðs taps á útstandandi kröfum. Skammtímaskuldir eru færðar á nafnverði að teknu tilliti til áfallinna vaxta þar sem við á.

Handbært fé

Handbært fé samanstendur af reiðufé í sjóðum og bankainnstæðum.

Tengdir aðilar

Tengdir aðilar er ríkissjóður og aðrir ríkisaðilar í A-hluta ríkissjóðs.

Skuldbindingar

Skuldbindingar eru framtíðarútgjöld og -skuldir í samningum sem gerðir hafa verið á reikningsskiladegi.

Skuldbindingar eru flokkaðar þannig:

- leiguskuldbinding: óuppsegjanlegar rekstrarleigugreiðslur með leigutíma umfram eitt ár
- uppsegjanlegar skuldbindingar með viðurlögum eða útgöngukostnaðarákvæðum í samningi, eru færðar á því verði sem nemur viðurlögum eða útgöngukostnaði (það er lágmarks framtíðargreiðslur)

Skuldbindingar um greiðslu vaxta af skuldum, skuldbindingar um framlög og skuldbindingar sem tengjast ráðningarsamningum starfsmanna eru ekki taldar með í samantekt um skuldbindingar.

Óefnislegar eignir

Óefnislegar eignir eru upphaflega færðar á kostnaðarverði.

Óefnislegar eignir með takmarkaðan líftíma eru færðar á kostnaðarverði að frádreginni virðisrýrnun og niðurfærslum. Niðurfærslur eru gjaldfærðar línulega yfir lífíma eignarinnar. Almennt er ætlaður nýtingartími tölvuhugbúnaðar 6 til 8 ár.

Óefnislegar eignir með takmarkaðan líftíma eru skoðaðar a.m.k. árlega til að ákarða hvort einhver vísbending sé um virðisrýrnun. Ef endurheimtanleg fjárhæð efnislegrar eignar er lægra en bókfært verð hennar, er bókfært verð fært í endurheimtanlega fjárhæð og virðisrýrnuartap fært í yfirlit um afkomu.

Varanlegir rekstrarfjármunir og afskriftir

Varanlegir rekstrarfjármunir eru færðir á kostnaðarverði að frádregnum afskriftum. Liggi kostnaðarverð ekki fyrir er miðað við metið gangvirði sem kostnaðarverð. Ef eignar er aflað án endurgjalds eða gegn vægu endurgjaldi er eignin færð til tekna á gangverði, þegar gangvirði verður ákvarðað með áreiðanlegum hætti, í yfirlit um afkomu.

Afskriftir eru reiknaðar línulega miðað við áætlaðan notkunartíma einstakra hluta rekstrarfjármuna þannig að kostnaðarverði, eða matsvirði, að frádregnu niðurlagsverði sé dreift á notkunartíma eignarinnar. Afskriftaraðferð, notkunartími og niðurlagsverð eru endurmetin á uppgjörstegi og breytt ef við á.

Áætlaður notkunartími varanlegra rekstrarfjármuna er sem hér segir eftir flokkum:

Áhöld, tæki og búnaður	3 - 10 ár
Farartæki og vélar	8 - 15 ár
Aðrar eignir	óafskrifað

Þegar bókfært verð eigna er hærra en endurheimtanlegt verð þeirra, eru þær færðar niður í endurheimtanlegt verð.

Söluverð og þar með talinn söluhagnaður eigna myndar heimild til endurnýjunar eigna og er meðhöndlað sem fjárfestingarheimild. Tap af sölu eigna er mismunur á söluverði og bókfærðu verði á söluverði og er hluti af afkomu ársins.

Kostnaður vegna viðhalds er gjaldfærður í yfirlit um afkomu þegar hann fellur til. Kostnaður við meiriháttar endurbætur á varanlegum rekstrarfjármunum er eignfærður þegar endurbótum er ætlað hafa í för með sér að eignir verði hæfari til tekjuöflunar eða nýtingartími breytist. Endurbætum er afskrifaðar á áætluðum endingartíma viðkomandi eigna.

Lífeyrisskuldbinding

Lífeyrisskuldbinding vegna núverandi og fyrrverandi starfsmanna stofnunarinnar er áhvílandi. Í samræmi

við reikningskilavenju A-hluta ríkissjóðs er þessi skuldbinding þó ekki færð í ársreikninginn þar sem heildar- skuldbinding ríkisstofnana er færð í einu lagi hjá ríkissjóði. Greiðslur til Eftirlaunasjóðs starfsmanna Akureyrarbæjar vegna eftirlaunaskuldbindinga voru á árinu kr. 62.823.961. Tryggingafræðileg úttekt vegna þessarar skuldbindingar liggur ekki fyrir.

Gjafafé

Á vegum sjúkrahússins er starfræktur gjafasjóður með eigin kennitölu og skipulagsskrá. Stjórn sjóðsins eru skipuð stjórnarmeðlimum Hollvinasamtaka SAK. Hlutverk sjóðsins er að taka við gjafafé sem berst sjúkrahúsinu og er því fyrst og fremst varið til kaupa á lækningatækjum og öðrum búnaði í þágu sjúklinga. Á árinu bárust SAK gjafir að andvirði 80.161.924 kr. Þar af gáfu Hollvinasamtök SAK gjafir að andvirði 55.686.235 kr. og frá Gjafasjóði SAK bárust gjafir að andvirði 24.475.689 kr.

